

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจหาการสนทนาเชิงปริเขตในชีวิตประจำวันของชาวฟิลิปปินส์ ในสถานการณที่มีคนไทยอยู่ด้วย ในบทนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

2.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสำรวจบทสนทนาเชิงปริเขต

2.2 ความหมายของปริเขตและการวิเคราะห์ปริเขต

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาวฟิลิปปินส์ และภาษาอังกฤษแบบชาวฟิลิปปินส์

2.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทสนทนาเชิงปริเขตของภาษาอังกฤษในฐานะภาษานานาชาติ

การใช้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนไทยในชีวิตประจำวันที่ต้องพัฒนาเพื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ ถึงแม้ว่าจะมีความหลากหลายของพื้นฐานและวัฒนธรรม ด้วยเหตุที่ว่าการศึกษาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งสำคัญเพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางระหว่างคนต่างประเทศ ต่างวัฒนธรรม (Smith.L.E,Christopher.E.M 2001) ดังที่เห็นได้ว่ามีชาวต่างประเทศจำนวนมากเดินทางมาท่องเที่ยวและทำงานในประเทศไทย คนไทยจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองได้ ซึ่งในประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษและพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ 2 ภาษาในการสื่อสาร อันได้แก่ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเหมือนประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์และประเทศสิงคโปร์ ซึ่งในทางภาคปฏิบัติเป็นไปได้ยากเพราะประเทศไทยอาจล้าหลังทางด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีหากไม่ได้รับพัฒนาการเรียนและการสอนภาษาอังกฤษ (Arunee, 2007) จากการวิจัย ชาวฟิลิปปินส์สามารถพูดภาษาอังกฤษต่างจากเจ้าของภาษาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยประกอบไปด้วยปัจจัยทางการเมืองคือประเทศฟิลิปปินส์ให้ประชาชนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง องค์ประกอบทางสังคมคือชาวฟิลิปปินส์ได้พัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษโดยการพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียนทั้งหมด สถานที่ทำงานและราชการ รวมถึงคริสตจักร ทั้งยังมีองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจด้วยคือชาวฟิลิปปินส์มีแรงจูงใจในการต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นเพื่อได้ทำงานที่ช่วยให้มีรายได้มากขึ้นด้วย

(Andrew, 2004) และเป็นกลุ่มชาวต่างชาติที่มีจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในจังหวัดพิษณุโลก และ คำกล่าวของ อรุณศรี ศาสตราภินิติ ผู้อำนวยการด้านการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยว่า การท่องเที่ยวเป็นแหล่งสำคัญของรายได้ของประเทศไทย ขณะที่นักเรียน นักศึกษาไทยที่จบในสาขาการท่องเที่ยวมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษน้อย ซึ่งสามารถส่งผลเสียต่อประเทศเมื่อสื่อสารผิดความหมายและทำให้เกิดภาพแง่ลบต่อประเทศได้ และ ยังได้อ้างถึง เบลเยี่ยม (Biyaeem, 1997) ผู้วิจัยที่กล่าวถึง ข้อจำกัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยในหลายเหตุผลจากการสำรวจ เมื่อ 13 ปีที่แล้วว่า เหตุผลหลักขณะที่นักเรียน นักศึกษาไทยมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษน้อย คือ การขาดโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งขัดแย้งกับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง ซึ่ง ผลงานวิจัยของ วิกเกอร์ (Vickers, 2007) ยืนยันว่าผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง แม้จะมีผลการเรียนโดยรวมอ่อนก็สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาผ่านสิ่งแวดล้อมที่มีการสนทนาและสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ และเป็นโอกาสของผู้เรียนในจังหวัดพิษณุโลก ในการพัฒนาทางภาษากับชาวต่างประเทศโดยเฉพาะกับชาวฟิลิปปินส์ ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก ในการศึกษาในหัวข้อศึกษาที่ผู้ศึกษาจะใช้แนวคิดในการที่จะนำมาใช้เป็นกรอบในการมองปรากฏการณ์การเกิดประเจตผ่านบทสนทนาในชีวิตประจำวันจริงของชาวฟิลิปปินส์ เหล่านั้น

ในการสำรวจทฤษฎีนี้ ผู้ศึกษาไม่ได้มีจุดมุ่งหมายในการที่จะแสวงหาหรือทดสอบเพื่อที่จะพัฒนาการสร้างทฤษฎีขึ้นมาใช้ใหม่ที่จะสามารถอธิบายปรากฏการณ์หรือสามารถสร้างข้อสรุปในลักษณะทั่ว ๆ ไปได้ แต่ในการสำรวจทฤษฎีเหล่านี้ที่ผู้ศึกษามุ่งที่จะสำรวจการเกิดประเจตประเดินต่างๆ เพราะการวิเคราะห์ประเจตเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ภาษาอย่างสัมฤทธิ์ผล ซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ในทางโครงสร้างภาษา แต่เกิดขึ้นโดยมีเป้าประสงค์และตามหน้าที่โดยถูกกำหนดและสร้างขึ้นโดยสถานการณ์ของมนุษย์ (Brown and Yule, 1983)

2.2 ความหมายของประเจตและการวิเคราะห์ประเจต

กาย คูก (Guy Cook, 1999) ได้ให้ความหมายของประเจตไว้ว่า ประเจต คือ ความยึดหยุ่นของภาษาที่ได้รับมาอย่างมีความหมาย เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีวัตถุประสงค์ ในขณะที่ มาลินี เซอซีมาเซียและ อีลิท ออสเทน (Celce-Murcia and Olshtain, 2000) ได้ให้ความหมายของประเจตไว้ 2 ความหมาย คือ รูปแบบของภาษาที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจของคนทีสื่อสารกับอีกคนหนึ่ง และ การยึดหยุ่นของภาษา เช่น การพูดภาษาอังกฤษ ประโยคเดียวกันต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม สามารถทำให้ความหมายในการสื่อสารเปลี่ยนไป เช่น

Host: (holding the pot of coffee) would you like a cup of coffee?

Guest: I don't care. (It could mean "Don't mind if I do," which is positive, or it could mean "Please don't bother on account of me," which is might be negative or at least polite declination) (Celce-Murcia and Olshtain, 2000, page.165-166) ซึ่งสามารถเกิดได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อสื่อสารและให้เกิดความเข้าใจอย่างมีความหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีวัตถุประสงค์ ดังนั้นเราจึงเห็นได้ว่าการเรียนรู้ทางภาษามีวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสารอย่างสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเข้าใจข้อมูลที่ได้รับและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ดังเห็นได้ว่าการสนทนาเชิงปริเฉทเกิดได้ในภาษาของคนทุกวัย ยกตัวอย่างเช่น การตอบโดยปราศจากคำถาม ซึ่งปรากฏในภาษาของเด็กโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำมา เพื่อความแน่ใจ เพื่อเป็นคำถามซึ่งมีจำนวนการเกิดบทสนทนาเชิงปริเฉทมีความถี่กว่าในวัยผู้ใหญ่ (Ginzburg and Kolliakou, 2009)

ภาย คุณ (Cook, 1999, P. 4-5) ได้ให้ความหมายการวิเคราะห์ปริเฉท คือ การเรียนรู้ทางภาษาที่กว้างออกไปภายใต้ขอบเขตของรูปประโยค ซึ่งถูกให้ความสนใจตั้งแต่ปี 1960 เป็นต้นมา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งในการประยุกต์ใช้ปริเฉทนั้นจะต้องสัมพันธ์ระหว่างการใช้กับความหมายของเสียงที่เปล่งออกมาตามสถานการณ์ การศึกษาวิธีสื่อสารของผู้พูด กับ การตีความของผู้ฟัง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ ที่เคยมีส่วนร่วมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เน้นถึงการเข้าใจสารมากกว่าการพูดถึงความหมายตรงของคำศัพท์ตามตัวหนังสือ (Cook, 1999, P. 19) ซึ่ง ภาย คุณ ยังอ้างถึงหลักในการสนทนาของ กริช (Grice, 1795) 4 หลักการ คือ

2.2.1 กฎของปริมาณของบทสนทนา (Maxim of quantity) คือ บทสนทนาที่สมควรไม่สั้นจนไม่เข้าใจและยาวยืดเยื้อจนเกินไป (Be Brief) เช่น A man stops his vehicle in the middle of the road to briefly ask you for directions.

A: Where is the post office?

B (Improper): There are two in town, but the closest one is brand new. Down the road, about 50 meters past the second left. Also, you shouldn't stop your car in the middle of the road anymore.

B (Improper): Not far.

B (Proper): Continue on, and make the second left up there. You'll see it.

2.2.2 กฎของคุณภาพของบทสนทนา (Maxim of quality) คือ บทสนทนาที่ดีควรเป็นบทสนทนาที่พูดถึงความจริง (Be True) เช่น A friend's father considers whether or not to buy your friend a new car, and you are aware that the old car has broken down before.

A: Should I buy my son this new sports car?

B (Improper): I don't know if that's such a good idea, his car runs fine.

B (Proper): Yeah, that sounds like a good idea; however, his car has broken down before.

2.2.3 กฎของความสัมพันธ์ของบทสนทนา (Maxim of relation) คือ บทสนทนาที่ดีควรพูดให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน (Be Relevant) เช่น

A: How are you doing in school?

B (Improper): What fine weather we're having lately!

B (Proper): Not so well, I'm afraid. I'd rather not discuss it.

2.2.4 กฎของความมีมารยาทในการสนทนา (Maxim of manner) คือ บทสนทนาที่ดีควรพูดชัดเจน ไม่กำกวม และมีมารยาท (Be Clear) เช่น

A: Can you take out the trash?

B (Improper): Well, it is probable that I would take out the trash more often if someone weren't flagrantly wasteful, such that the majority of trash weren't always coming from that person.

B (Proper): Sure, but we need to talk about how we are assigning the chores around here when I get back.

ในขณะที่ นูแนน(Nuan,1993.) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ปริเฉทว่าการจะทำให้เข้าใจปริเฉทนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้านเช่น ภาษาที่แสดงออกมา การสัมพันธ์ของประโยค ความรู้เดิม การประมวลข้อมูล ความหมาย วัฒนธรรม และการวิเคราะห์บทสนทนา ซึ่งการวิเคราะห์บทสนทนานั้นเป็นการบรรยายถึงลักษณะการทำงานของบทสนทนา ที่มีหัวข้อบทสนทนาเป็นสิ่งสำคัญ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาวฟิลิปปินส์ และภาษาอังกฤษแบบชาวฟิลิปปินส์

ในด้านงานวิจัยมีผู้วิจัยทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศสำรวจ ศึกษาเกี่ยวกับการสนทนา เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.3.1 งานวิจัยต่อชาวฟิลิปปินส์

Gonzalez, (2004) ได้วิจัยประวัติศาสตร์การศึกษา การเรียนการสอน วัฒนธรรม ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศฟิลิปปินส์ ในหัวข้อ The Social dimension Of Philippine English ใน 3 มิติ ได้แก่

- มิติทางด้านสังคมทางภาษาอังกฤษของชาวฟิลิปปินส์ ภาษาอังกฤษเข้ามาสู่ประเทศฟิลิปปินส์โดยการรุกรานของ สหราชอาณาจักรอังกฤษ และประเทศฟิลิปปินส์ก็ได้ทำการเรียนการสอนโดยเน้นไปที่ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาสเปนเพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล โดยใช้หนังสือของชาวอเมริกันมาปรับประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของชาวฟิลิปปินส์ โดย 90 ปีหลังจากนั้น ชาวฟิลิปปินส์สามารถ พูด 56% อ่าน 73% เขียน 59% และเข้าใจภาษาอังกฤษถึง 74% ของประชากรทั้งหมด ชาวฟิลิปปินส์จะพูดภาษาถิ่นที่บ้านเป็นภาษาที่แสดงออกถึงความสนิทสนม แต่จะพูดภาษาอังกฤษที่โรงเรียน ที่ทำงาน ในการท่องเที่ยว ในคริสตจักร

- มิติทางด้านการเมือง รัฐบาลได้ประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ พิธีการ ศาล การว่าความ การปกครอง

- มิติทางด้านเศรษฐกิจ ชาวฟิลิปปินส์ให้ความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะตระหนักดีว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร สัมพันธ์ การทำธุรกิจกับชาวต่างประเทศ พวกเขาตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในหลายปัจจัยได้แก่ ความปรารถนาจะศึกษาต่อในต่างประเทศ การได้ทำงานในโรงแรม ร้านอาหารที่ใช้ภาษาอังกฤษและการทำงานต่างประเทศ ซึ่งมีรายได้ดีกว่าราว 2 เท่าของเงินเดือนในประเทศ

2.3.2 ภาษาอังกฤษแบบชาวฟิลิปปินส์

ภาษาอังกฤษของชาวฟิลิปปินส์เป็นความหลากหลายทางภาษาของภาษาอังกฤษในทวีปเอเชีย ซึ่งในตอนแรกที่ภาษาอังกฤษเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์จะออกมาในรูปแบบของหนังสือเรียน ซึ่งชาวฟิลิปปินส์จะได้เรียนตั้งแต่ระดับต้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการคิด การเขียนและไวยากรณ์ก็ผสมผสานกับภาษาสเปนและภาษาตากาลอก เพราะชาวฟิลิปปินส์พูดภาษาตากาลอกเป็นภาษาแรกและสามารถพูดภาษาสเปนได้อยู่แล้วและจึงเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาใหม่ ชาวฟิลิปปินส์ใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารกับครอบครัวและคนในชุมชน แต่นักเรียนสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษด้วยสิ่งกระตุ้นเร้าจากภายในตัวเอง

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษของชาวฟิลิปปินส์เรียนโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ ซึ่งบทเรียนนั้นเป็นแบบอเมริกันซึ่งเนื้อหาไม่เหมาะสมกับชาวฟิลิปปินส์จึงต้องมีการปรับเนื้อหา เช่น ปรับชื่อคนในเนื้อหาให้เป็นชื่อของชาวฟิลิปปินส์ ชื่อผลไม้ที่ชาวฟิลิปปินส์คุ้นเคย และยังได้สอดแทรกวัฒนธรรมของชาวฟิลิปปินส์ลงไปในเรื่อง เป็นต้น ชาวฟิลิปปินส์เริ่มเรียนและท่องภาษาอังกฤษ ทั้งยังเรียนเรื่องของ เสียงสระ การขึ้นเสียงสูงต่ำและการวางตำแหน่งคำ แต่ในการสนทนาจะมีการสลับภาษาในการพูดระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาถิ่น

